

«Χωρίς αγάπη προς κάθε άνθρωπο γινόμαστε άθεοι»

/ [Γνώμες](#)

«Χωρίς αγάπη προς κάθε άνθρωπο γινόμαστε άθεοι» (Δ' Κυριακή Ματθαίου)

Η σημερινή Ευαγγελική Περικοπή αναφέρεται στη μεγάλη αρετή της πίστεως στο Θεό, η οποία όμως πάντοτε πρέπει να συνοδεύεται κι από τις άλλες μεγάλες αρετές που πρέπει να χαρακτηρίζουν τη ζωή του καλού ανθρώπου, όπως είναι οι αρετές της ταπεινοφροσύνης που οδηγεί στην αδιάκριτη αγάπη προς κάθε άνθρωπο που έχει την ανάγκη μας. Στη γνωστή παραβολή του Καλού Σαμαρείτη, οι περισσότεροι εξ αυτών που θεωρούν τους εαυτούς τους διδασκάλους να μας διδάσκουν, τονίζουν ότι πρέπει να αγαπήσεις τον άνθρωπο για να αγαπήσεις το Θεό.

- Του Σεβασμιωτάτου [Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε](#) κ. Σεραφείμ

Η διδασκαλία της Εκκλησίας μας όμως είναι σαφής, για να αγαπήσεις το πλησίον σου όπως τον εαυτό σου, πρέπει πρώτα να αγαπήσεις το Θεό εξ όλης της καρδιάς σου, εξ όλης της διανοίας σου και εξ' όλης της ψυχής σου. Χωρίς δηλαδή να γίνουμε φορείς του Αγίου Πνεύματος που τονίζει με τόσο σαφή τρόπο ο άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ με τη μετάνοια μας, είναι αδύνατο για τον άνθρωπο με τις δικές του δυνάμεις να αγαπάει το συνάνθρωπο του όπως τον εαυτό του. Στη πραγματικότητα αυτή η άδολη αγάπη, που αγαπάς ακόμη και τον εχθρό σου είναι δώρο του Αγίου Πνεύματος, είναι η πραγματικότητα όταν γίνεται κανείς με την άσκηση του «Θεός κατά Χάριν», η Θέωση, η μετοχή μας στις Θείες Ενέργειες του Θεού που τόνισε τόσο εύστοχα ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς κι η Ησυχαστική Θεολογία, στηριζόμενοι στη Θεολογία της Εκκλησίας μας όπως αυτή μαρτυρείται στα κεφάλαια δύο και τέσσερα στο Βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων την Γενέθλιο Ημέρα της Εκκλησίας μας , την Ημέρα της Πεντηκοστής, όπου περιγράφεται η ζωή της πρώτης Χριστιανικής Κοινότητας που τα είχαν όλα κοινά και δεν υπήρχε ουδείς ενδεής ανάμεσα τους.

Η όλη στάση του Ρωμαίου αξιωματικού προς τον Ιησού αποδεικνύει ότι κοντά στο Θεό βρίσκεται αυτός που έχει τις αρετές αυτές. Έτσι στο διάλογο του με τον Ιησού ο Ρωμαίος εκατόνταρχος ομολογεί με πολύ ταπείνωση «Κύριε, ουκ ειμί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης». Θα περίμενε κανείς, ως συνήθως, ότι ο Ρωμαίος εκατόνταρχος ως αξιωματούχος των κυρίαρχων κατοχικών στρατευμάτων στη περιοχή της Καπερναούμ, αλλά και λόγω της Ρωμαϊκής υπεροψίας και του επαγγέλματος του να παρουσιάζεται με ένα συναίσθημα υπεροχής, περιφρόνησης και με ύφος δεσποτικό, όπως δηλαδή συνέβαινε το 1974 με τους βάρβαρους Τούρκους αξιωματικούς στη Κύπρο που βίαζαν ανήλικα παιδιά και ηλικιωμένες γριές γιαγιάδες και πυροβολούσαν ανυπεράσπιστα άοπλα γεροντάκια, ή όπως συμπεριφέρονται τώρα οι Εβραίοι αξιωματικοί στους άοπλους αδελφούς μας Παλαιστινίους, ή όπως χιλιάδες αδελφοί μας υπόφεραν από Χριστιανούς που σταμάτησαν να ακολουθούν τον Ιησού Χριστό όταν εισήγαγαν την αποικιοκρατία και τη δουλεία με την απαράδεκτη πολιτική των φυλετικών διακρίσεων και τη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της μεγάλης πλειοψηφίας των Λαών των χωρών αυτών που ακόμη υποφέρουν από το πρόβλημα της φτώχειας ή και της εισβολής ισχυρότερων κρατών που δεν σέβονται το Διεθνές Δίκαιο.

Ο Θεός όμως αναδεικνύει ηγέτες που σώζουν τους λαούς τους. Τέτοιοι ηγέτες ήταν ο Μωϋσής, ο Γκάντι, ο Κενυάτα, ο Νάσσερ, ο Νυερέρε, ο Μακάριος, ο Νέλσων Μαντέλα, ο Αραφάτ, ο Οτσαλάν. Όταν οι Λαοί υποφέρουν, επειδή απομακρύνονται από την οδό του Κυρίου με την ανυπακοή τους, συνεχίζει ο Θεός να τους αγαπάει τόσο πολύ που στέλλει τους προφήτες του να κηρύξουν μετάνοια για να μετανοήσουν και να σωθούν. Αποκορύφωμα της αγάπης αυτής του Θεού προς την Ανθρωπότητα είναι η ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού «οὕτω γὰρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (Ιωάννου 1,16).

Το παράδειγμα του Ρωμαίου εκατόνταρχου αποκτά ιδιαίτερη σημασία για την κάθε εποχή για τη συναδέλφωση των λαών και την ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων. Έτσι βλέπουμε τον Ρωμαίο εκατόνταρχο να πλησιάζει τον Κύριον ημών Ιησού Χριστόν με ένα τρόπο όλο μετριοφροσύνη και ικετευτικά να παρακαλεί τον Ιησού για την θεραπεία του δούλου του.

Για να καταλάβουμε το μεγαλείο της πράξεως του Ρωμαίου εκατόνταρχου πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι την εποχή εκείνη οι δούλοι από κοινωνικής πλευράς δεν θεωρούντο άνθρωποι. Τους έβλεπαν ως πράγματα όπως είναι τα άλλα πράγματα που τα χρειάζεται ο άνθρωπος για μια καλύτερη ζωή. Θεωρούσαν δηλαδή τους δούλους πράγματα καλά, όχι όμως απαραίτητα. Φαίνεται ότι η μόνη εξαίρεση σ’ αυτή την κοινωνική αδικία ήταν ο Ρωμαίος εκατόνταρχος που με πολύ αγάπη

βλέπει τον δούλο του ως τον συνάνθρωπο του που πρέπει να βοηθούσε όπως θα αντιδρούσε για να βοηθήσει έναν από τους γονείς του ή ένα από τα παιδιά του ή ένα από τους συγγενείς του. Η διδασκαλία της Εκκλησίας μας, στηριζόμενη στη Θεολογία του Βιβλίου της Γενέσεως περί της Δημιουργίας του κόσμου και του ανθρώπου, είναι πολύ σαφής. Ο κάθε άνθρωπος είναι «κατ' εικόνα Θεού» και κατά συνέπεια στη συνάντησή μας με κάθε άνθρωπο συναντούμε το Θεό, έστω κι αν είναι πρόσφυγας και μετανάστης και άλλου χρώματος από το δικό μας ή άλλης θρησκείας κι άλλης εθνικότητας. Γι' αυτό κι ο Ευαγγελιστής Ιωάννης στην αρχή του Ευαγγελίου του τονίζει ότι «ο Ιησούς Χριστός είναι το Φώς το αληθινό, που φωτίζει πάντα άνθρωπο ερχόμενο εις το κόσμο».

Στο διάλογο του Χριστού με τον Ρωμαίο εκατόνταρχο, ο εκατόνταρχος αποδεικνύεται ότι είναι ένας άνθρωπος εκλεκτός που προκαλεί ένα μοναδικό θαυμασμό γιατί σύμφωνα με το λόγο του Χριστού «ουδέ εν τω Ισραήλ τοσαύτην πίστιν εύρον».

Και στην περίπτωση αυτή το θαύμα είναι καρπός της πίστεως του ανθρώπου που βρίσκεται σε ανάγκη και ζητά από το Χριστό να επέμβει για να λυτρωθεί, έστω κι αν η ωφέλεια του θαύματος αναφέρεται σε κάποιο άλλον από το πρόσωπο που το ζητά. Από εδώ φαίνεται η μεγάλη αξία της προσευχής μας για τα πρόσωπα που αγαπούμε. Γι' αυτό η προσευχή μας για τους άλλους είναι απαραίτητη, είναι έκφραση της πίστης μας στο Χριστό ότι η δύναμη του Θεού είναι πάντοτε μεγαλύτερη από τη δύναμη της κακίας των κακών ανθρώπων. Στη Καινή Διαθήκη τονίζεται με σαφήνεια «ότι πολύ ισχύει δέησις δικαίου ενεργουμένη», ακούει δηλαδή ο Θεός τις προσευχές κάποιου όταν είναι δίκαιος, με την έννοια ότι, όπως τονίζεται στην αγία Γραφή «αμαρτία εστίν το αδικείν».

Όταν λέμε ότι πιστεύω σε κάποιον σημαίνει ότι τον εμπιστεύομαι («πιστεύω τω φίλω» λέγαμε στα σχολεία πριν να μας καταργήσουν το μάθημα των Αρχαίων για όλους τους μαθητές και μαθήτριες). Έτσι στη περίπτωση του εκατόνταρχου το μεγαλείο της πίστεως του στον Ιησού Χριστόν φαίνεται από το μέγεθος της εμπιστοσύνης του στο πρόσωπο του Χριστού, όπου πιστεύει ακράδαντα όχι μόνο η παρουσία του Χριστού κοντά στον άρρωστο δούλο θα επιφέρει τη θεραπεία του, αλλά ότι και ο απλός λόγος του ακόμη μπορεί να το θεραπεύσει. Γι' αυτό και ο Χριστός θαυμάζοντας τη μεγάλη του πίστη, του είπε «ύπαγε, και ως επίστευσας γεννηθήτω σοι». Και πραγματικά, από την στιγμή εκείνη, σύμφωνα με την μαρτυρία του Ευαγγελιστή Ματθαίου, ο Παραλυτικός δούλος του εκατόνταρχου έγινε καλά.

Η πίστη του εκατόνταρχου δημιουργείται από την αγάπη του προς τον συνάνθρωπό του, που στην προκειμένη περίπτωση εκφράζεται με το άμεσον ενδιαφέρον του για την θεραπεία του δούλου του, ο οποίος έστω και δούλος δεν παύει να είναι δημιούργημα κατ' εικόνα Θεού, παιδί του Θεού, γι' αυτό και αδελφός μας.

Ανάμεσα στα άλλα προσόντα που διέκριναν τον Ρωμαίο εκατόνταρχον ήταν και το ταπεινό του φρόνημα, ήταν άνθρωπος ταπεινός. Άλλωστε αυτό που τον οδηγεί στην ομολογία της αναξιότητας του να φιλοξενήσει στο σπίτι του τον Ιησού είναι το ταπεινό του φρόνημα Κύριε, «ούκ ειμί ικανός ίνα μου υπό τήν στέγην εισέλθης».

Η διαπίστωση αυτή του εκατόνταρχου δεν γίνεται βέβαια λόγω ακαταλληλότητας του σπιτιού του, αλλά διότι έχει συναίσθηση της προσωπικής του αναξιοτήτας σε σχέση με το πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Και το πιο σημαντικό είναι ότι αναγνωρίζει κι ομολογεί και γνωστοποιεί την αναξιοτήτα του δημόσια.

Είναι γνωστόν από την κοινή πείρα, όταν μας συμβεί κανένα κακό, μια ασθένεια, ένα δυστύχημα, μια αναποδιά, είμαστε έτοιμοι να δηλώσουμε δημόσια και έμπρακτα την μικρότητα μας και την αναξιοτήτα μας. Αυτό που ακριβώς έκανε κι ο Ρωμαίος εκατόνταρχος και δικαιώθηκε.

Εμείς τι κάνουμε σε τέτοιες περιπτώσεις; Μένουμε στα λόγια ή προχωρούμε στα έργα, κάνουμε δηλαδή αυτό που γνωρίζουμε ότι είναι σωστό και καλό, ή απλώς έχουμε στην αρχή την καλή διάθεση και τον ενθουσιασμό και μετά δεν κάνουμε τίποτα που μπορεί να μας αλλάξει τη ζωή και να μας φέρει πιο κοντά στον Θεό. Τις περισσότερες φορές μένουμε στα λόγια μέχρι που να συμβεί το ίδιο.

Είναι γι' αυτό που είναι τιμή και δόξα σ' αυτούς που μένουν πιστοί και συνεπείς ως το τέλος, όχι μόνο γιατί έτσι μιμούνται τις αρετές του Ρωμαίου εκατόνταρχου, αλλά κι επειδή έτσι εκφράζουν έμπρακτα την πορεία τους προς την Μετάνοια που μας ζητά επίμονα ο λόγος του Θεού για να μπορέσουμε να εισέλθουμε στην Βασιλεία των Ουρανών. «Μετανοείτε ήγγικε γαρ η Βασιλεία των Ουρανών».

Σ' αυτή την κατεύθυνση όμως ακολουθούν ελάχιστοι, οι εκλεκτοί, γιατί συνήθως η υπερβολή που δίνουμε στις υλικές αξίες, η οικονομική άνεση, τα κοσμικά προσόντα, η δόξα του κόσμου κι αμαρτωλά πάθη, χωρίς να το συνειδητοποιούμε μας παρέχουν ένα συναίσθημα υπεροχής έναντι των άλλων ανθρώπων, που τους θεωρούμε κιόλας πιο αδύνατους από μας σε όλα. Φαινομενικά το συναίσθημα αυτό μας ικανοποιεί γιατί μας τροφοδοτεί με ένα εφησυχασμό που μας κάνει να νοιώθουμε άνετα κι ανώτεροι. Στη πραγματικότητα όμως ζούμε μέσα στην αυταπάτη που εκφράζεται με τη λήθη των ορίων μας. Αυτή η αυταπάτη έστω και αργά συνειδητοποιείται μέσα από τα γεγονότα της ζωής μας όταν κάνουμε λάθη που δυσκολευόμαστε να πιστέψουμε ότι τα κάναμε εμείς. Τα προβλήματα όμως που μας περιβάλλουν μαρτυρούν επίμονα το αντίθετο. Την αυταπάτη μας τη δημιουργούμε οι ίδιοι. Ό,τι σπείρουμε θερίζουμε. Τα προβλήματα που μαστίζουν την κοινωνία μας τα δημιουργούμε οι ίδιοι είτε με τη συμμετοχή μας στη δημιουργία τους, είτε με τη ανοχή μας στις κοινωνικές αδικίες που επιτρέπουμε να διαπράττουν οι άνομοι, οι άδικοι κι οι εκμεταλλευτές κι οι απατεώνες.

Μπορεί κάποιος να τα αποφύγει όλα αυτά, μόνο αν έχει ταπεινό φρόνημα, που σύμφωνα με την χριστιανική αντίληψη αποτελεί και το θεμέλιο της πνευματικής ζωής. Ο άνθρωπος που ζει πνευματικά δεν ξεχνά τα όρια του, κι όταν δεν ξεχνάς

τα όρια σου τα λάθη σου ή τα προλαμβαίνεις και τα αποφεύγεις ή τουλάχιστον περιορίζονται στο ελάχιστον βρίσκοντας τη δύναμη με τη βοήθεια του Θεού να τα αντιμετωπίσεις με τις καλύτερες δυνατές λύσεις ή τουλάχιστον τις λιγώτερο οδυνηρές λύσεις.

Γι' αυτό το λόγο καμιά αρετή δεν μπορεί να έχει αξιολογικό περιεχόμενο χωρίς την ταπεινοφροσύνη. Όλοι οι καρποί της πνευματικής ζωής όπως είναι η αγάπη, η αλήθεια, η πίστη, η προσευχή, η μετοχή μας στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας χάνουν το νόημα τους όταν δεν στηρίζονται στο ταπεινό φρόνημα. Γιατί, από τη στιγμή που μια αρετή γίνεται «προς το θεαθῆναι τοις ανθρώποις» και υπηρετεί την υποκρισία και την ατομική και εγωϊστική προβολή, παύει να έχει Χριστολογικό περιεχόμενο και κατά συνέπεια κάποιο πνευματικό κίνητρο που να μας οδηγεί στην εν Χριστώ σωτηρία.

Ο άνθρωπος που είναι ταπεινός αδειάζει τα εγωϊστικά στοιχεία που έχει μέσα του και έτσι αντιμετωπίζει τον εγωκεντρισμό του αποτελεσματικά και νικηφόρα. Τότε ο πνευματικός άνθρωπος με το δυναμικό όπλο του ταπεινού φρονήματος γκρεμίζει τείχη που τον χωρίζουν από την επαφή του με την κοινωνία του με τους ανθρώπους και το Θεό.

Με τον τρόπο αυτό ο αγωνιζόμενος άνθρωπος ξεφεύγει από τον κίνδυνο της απομόνωσής του, παύει πλέον να απολυτοποιεί τον εαυτό του μέσα στον χώρο που ζει, έχει συναίσθηση των ορίων του, δεν περιφρονεί τους συνανθρώπους του που συναντά στο περιβάλλον του γιατί ξέρει ότι τους έχει ανάγκη, όχι για να τόσο για να τον βοηθήσουν, όσο για να εκδηλώσει ο ίδιος την αγάπη του προς αυτούς, γιατί μόνο μέσα από την αγάπη μας προς τον κάθε άνθρωπο θα μπορέσουμε να φθάσουμε στο δρόμο της αγάπης του Θεού.

Αυτό ακριβώς έκανε κι ο Ρωμαίος εκατόνταρχος. Μέσα από την αγάπη του προς τον δούλο του έφθασε στην αγάπη του Χριστού. Γι' αυτό με την αγάπη μας προς τους άλλους μεταμορφωνόμαστε σε οικοδόμους της κοινωνίας που πασχίζουν με την κοινωνική τους προσφορά να μεταβάλουν τον κόσμο σε βασιλεία του Θεού.

Τότε ο άνθρωπος που κινείται μέσα σ' αυτή την κατεύθυνση γίνεται μιμητής Χριστού, γίνεται πραγματικός Χριστιανός, γιατί χριστιανός δεν είναι απλώς όποιος έτυχε να βαπτισθεί από μικρός, αλλά όποιος το επιβεβαιώνει μέσα από τη συνέπεια της ζωής του να ζεί σύμφωνα με τις θείες εντολές του Χριστού, έτοιμος να θυσιάζει τη ζωή του για να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων εκείνων των ανθρώπων που αδικούνται και υποφέρουν.

Πηγή: Pemptousia.gr